

וא"כ כל עוד שעוונותיו עליו אינו יכול לשוב ולדבק בו ית"ש ובכך איך תתחיל טהרתו. אחרי שאמרנו כי הטהרה מעוונותיו נמשכת ע"י שדבק בהש"י עוונותיו פורחים ממנו, וכל עוד שעוונותיו עליו אינו יכול לעלות ולדבק בהש"י, אך בשבת דאפי' ע"ה אימת שבת עליו, וכל החיצונים עומדים מרחוק, שוב אין כח בעוונותיו למנעו מלעלות ולדבק בהש"י, אבל אמרו ז"ל (ע"ז ג.) מי שטרח בע"ש יאכל בשבת, וכל עבודתו ושבירת לבו בכל ימי התשובה מועילה, שכאשר בא יום השבת לא יוכלו העוונות למנעו כנ"ל. והו ענין שבת תשובה:

בש"ס יומא (ל"ט): טרף בקלפי כי היכי דלא ניכוין ולישקול, ופירש"י שלא ימשמש להבין במשמוש איזה של שם ויטלנו בימין לפי שהוא סימן יפה כשהוא עולה בימין. ועדיין אינו מובן דבודאי אינו סימן יפה רק כשהוא עולה מעצמו בימין אבל לא כשלקחו לדעת:

וי"ש לפרש עפ"י מה שכתבנו בשם כ"ק אבי אדמו"ר זצלה"ה כי השעיר לה' הי' להגביה את חלק הטוב, והשעיר לעזאזל להפריד ולהשפיל את חלק הרע, והם בבחי' סור מרע ועשה טוב, והנה ידוע ששמאל דוחה נימין מקרבת, ומובן שהקירוב כיון שהוא בימין, והימין היא חסד, ע"כ יכולים להתקרב אפי' אנשים שאינם ראויים כ"כ, רק מצד החסד, אבל אם הי' הקירוב בשמאל, ושמאל היא צמצום ודין, לא היו יכולין להתקרב רק הראויים להתקרב עפ"י מדת הדין, והו הענין שסימן טוב הוא כשעלה בימין, שמורה שמדת החסד שורה לקרב אף הבלתי ראויים כ"כ. והנה כה"ג שמדתו חסד צריך להמשיך בזכותו ובמעשיו מדת החסד בעולם, היינו שצריך לקרב כל באי העולם, מה גם את ישראל לאביהן שבשמים, וכך היתה מדתו של אהרן אוהב את הבריות ומקרבו לתורה, ואאע"ה הי' מקרב את כל באי העולם, וכן הוא בש"ס יומא (י"ח). אחיו הכהנים אי איכא אינש דאית ביה מילתא מידע ידע לי' ומהדר

למה איתו
למה ידענו
וכיון שג' נתיב
למה י"ב

וי"ש א"ת
למה ידענו
למה י"ב
למה י"ב

לי' בתשובה, ולעומת זה כחו יפה להמשיך מדת החסד שיהא שורה בעולם, שיתקרבו אף הבלתי ראויים כ"כ. ובכך כשהגורל של שם עולה בימינו, הכל יודעין מעלת כהן הגדול, וכשעלה בשמאל יודעין להיפוך, ע"כ רוצה לחפות על עצמו שלא יודע בושחו: **עוד יש לומר עפ"י דברי הש"ס (יומא ס"ז):** בראשונה היו קושרין לשון של זהורית על פתח האולם מבחוץ הלבין היו שמחים לא הלבין היו עצבין ומתביישין התקינו שיהיו קושרין אותו על פתח האולם מבפנים וכו'. ולכאורה אינו מובן דאדרבה לכאורה יותר טוב שיהיו מתביישין ותהי' להם כפרה, כאמרם ז"ל (ברכות י"ב): כל העושה דבר עבירה ומתבייש בו מוחלין לו על כל עוונותיו. אך נראה שהוא כעין מה שאמרו ז"ל פ"ג דהוריות (דף י"ב ע"א) דילמא הלשא דעת' ומיתרע מזלי, שיבינו שעבודתם בלתי נרצית ועוד שיגרום להם זה התרשלות בעבודה, ומקרא מלא הוא (תהלים ק"ל) כי עמד הסליחה למען תורא, כי באם ח"ו יהי' האדם כמתיאש זה גרוע מהכל, וע"כ מתכוון כה"ג להעלים מהם שעלה בשמאל, למען לא ידעו שמדת הדין שורה שלא לקרב כי אם הראוי כנ"ל, ומוטב שיסברו שהש"י מקבלם בימין חסדו, למען יוסיפו בעבודתם ויחליפו כח ויאזרו חיל:

שנת תרע"ג

כתיב (דברים ל' ג') ושב ה"א את שבותך, ובתרגום יונתן ית תיובתך, ואינו מובן. ונראה דהנה בתנחומא (פ' האזינו סי' ד') כתיב ישא ה' פניו אליך וגו' עושה תשובה נושא לו פנים, יכול לכל תלמוד לומר אליך ולא לאומה"ע עכו"ם. ותימא הרי נינוה תוכיח שהועילה תשובה לאומה"ע. וגם בדור המבול מצינו שנח הוכיחם שיעשו תשובה, והקב"ה ציוה לו לעסוק בתיבה ק"כ שנה שיראו דורו ויעשו תשובה. ובעיקר דברי התנחומא יש לדקדק הרי (ב"ר פ"א) תשובה קדמה לעולם ועל תנאי זה נברא העולם, וא"כ למה אינה מועילה לאומה"ע הלא כך היו התנאים:

ונראה דהנה תשובה ה שעבר, ומובן שצ עתה לכה"פ כמו שהי' ; החטא, וא"כ תינח איש דעתו לבד שנתישב בדעה עשה והוא מתחרט ושב בלב תמים, וזה יש לומר שהי' צריך לעשות קן באמונה שלימה וכו', אב רח"ל יסורין ובעיניו רוא עוד בגדר אמונה, שהרי שהי' אז בהיותו שומר עתה שמצאו אותו רעות הספורנו (דברים ד' ל"ט) והשבות אל לבבך, שה הסותר, א"כ אינו עוד עושה כל מה שהי' צ שהרי המצוה היתה לו באמונת אומן בלתי ראי עושה רק בגדר ראי' ול; איך תגיע עד כסא ה כנודע. אך ע"ז שוב שהש"י נושא פנים לי ישראל הבא לשוב אף כנ"ל, הקב"ה מגביה מצבה ונושאה ומגביה ומחשיבה כאילו היתה והיינו עפ"י"מ שפירש בן הש"ס ברכות (כ'): ש אשא פנים לישראל ו ואכלת ושבעת וברכת ו עד כזית ועד כביצה שישראל חביבה בעיני שהיא קטנה עד כזיו משגיחים על מהות המח לפי ערך הנותן, ולעו משגיח על מהות הכ בלתי שלמים, אלא לו בו"ד קרוץ מז ולפי דרכנו בענין שהקב"ה מקבל שמסתכל בעושה התשו